

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 664/2023
16.07.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Бркић, адвокат у ..., против туженог „Sopharma Trading“, доо Београд, чији је пуномоћник Коста Даниловић, адвокат у ..., ради утврђења и исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3058/22 од 06. октобра 2022. године, у седници одржаној 16.07.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ, ревизија тужиле, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3058/22 од 06. октобра 2022. године у ставу првом и трећем изреке и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П1 20/20 од 01.03.2022. године, утврђено је да је тужила АА, засновала радни однос на неодређено време код туженог на основу уговора о раду закљученог под бројем ../19 од 01.10.2019. године(став први изреке). Поништен је, као незаконит споразум о престанку радног односа закључен под бројем .. од 23.12.2019. године између тужиле и туженог и обавезан тужени да тужилу врати на рад(став други изреке). Обавезан је тужени да тужилу исплати на основу увећане зараде за прековремени рад и рад ноћу за период од 10.10.2018. године до 30.10.2019. године износе ближе наведене у изреци првостепене пресуде (став трећи изреке). Обавезан је тужени да у корист тужиле уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на износе досуђене у ставу трећем изреке првостепене пресуде на рачун Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Шабац (став четврти изреке). Одбијен је као неоснован захтев тужиле за исплату затезне камате на досуђене износе по основу увећане зараде за прековремени рад и за рад ноћу за октобар 2018. године почев од 10.11.2018. године до 14.11.2018. године, за новембар 2018. године, почев од 10.12.2018. године до 14.12.2018. године; за децембар 2018. године почев од 10. јануара 2019. године до 14. јануара 2019. године, за јануар 2019. године, почев од 10.02.2019. године до 13.02.2019. године, за фебруар 2019. године, почев од 10.03.2019. године до 14.03.2019. године, за октобар 2014. године почев од 10.11.2019. године до 14.11.2019. године (став пети изреке). Обавезан је тужени да тужилу накнади трошкове парничног поступка у износу од 191.947,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате док је захтев за накнаду трошкова

жалбеног поступка преко досуђеног до траженог износа од 367.647,00 динара, одбијен као неоснован (став шести изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3058/22 од 06.10.2022. године делимично је преиначена пресуда Основног суда у Шапцу П1 20/20 од 01.03.2022. године П1 20/20 од 01.03.2022. године у усвајајућем делу и одбијени су захтеви тужиле да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време код туженог на основу уговора о раду закљученог под бројем ../19 од 01.10.2019. године да се поништи као незаконит споразум о престанку радног односа закључен под бројем .. од 23.12.2019. године између тужиле и туженог, као и захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка. (став први изреке) . У преосталом усвајајућем делу, одбијена је жалба и потврђена првостепена пресуда. (став други изреке). Обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 44.054,00 динара.

Против правноснажне пресуде, донете у другом степену, тужилца је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 10/23 – други закон) па је оценио да је ревизија основана, а другостепена пресуда донета уз битну повреду поступка.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиоца истиче да је другостепени суд без заказивања расправе пред другостепеним судом утврдио другачије чињенично стање у односу на првостепени суд, те је на тај начин учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези са чланом 383. став 3. и став 4. истог закона, што је било од утицаја на доношење законите пресуде.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилца је закључила са туженим уговор о раду број ../2019 од 01.10.2019. године, којим је засновала радни однос ради обављања послова „...“, на одређено време почев од 01.10.2019. године, а најдуже до 31.03.2020. године, по основу привремено повећаног обима посла услед увођења новог продајног асортимана у мрежу послодавца. У Споразуму о престанку радног односа број .. од 23.12.2019. године наведено је да су се уговорачи споразумели да тужилци престаје радни однос дана 31.01.2020. године када у целости престаје дејство уговора о раду који је на снази на дан закључења споразума. У члану 8. споразума је наведено да је пре потписивања споразума запослена сходно одредби члана 177. став 2. Закона о раду, упозната са последицама споразума о престанку радног односа на остваривање права за случај незапослености, што својим потписом потврђује и то да нема право на исплату новчане накнаде прописане одредбама члана од 66. до 77. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, као и да нема право на здравствено, пензијско и инвалидско осигурање које припада корисницима наведене накнаде у складу са одредбама члана 78. тог закона. Наведени споразум на страни туженог, као послодавца, потписала је ББ. Директор туженог је дао 24.05.2019. године, овлашћење под бројем ../2019, ББ да

одлучује о правима, обавезама и одговорностима из радног односа, поред осталог и да потписује споразум о престанку радног односа. Тужила је 23.12.2019. године дошла на рад у другу смену, када је по позиву отишла код ВВ на разговор. Он јој је понудио да закључи споразум о престанку радног односа, а понуда се састојала у томе да не мора у току јануара месеца да долази на посао, али ће примити зараду као да је долазила. Речено јој је да ако не потпише споразум та понуда неће више важити.

Из овако утврђеног чињеничног стања, оценом исказа тужиље и сведока, првостепени суд је закључио да тужила није слободном вољом потписала наведени споразум о престанку радног односа и да је из тог разлога споразум поништен као незаконит. Првостепени суд је оценио исказ тужиље као истинит, да јој није дозвољено да прочита предлог споразума а да је на њу вршен притисак да потпише споразум, да је разговор био непријатан, повишеног тона и да јој је предочио да бољу понуду неће добити, Оценом исказа тужиље и сведока првостепени суд је закључио да је код туженог обим посла био континуиран и да није било разлога за заснивање радног односа на одређено време, па је утврдио да је тужила засновала код туженог радни однос на неодређено време јер је тужила радни однос засновала супротно одредбама Закона о раду.

Другостепени суд је закључио да нису испуњени услови за поништај конкретног споразума о престанку радног односа у смислу члана 111. и 112. ЗОО, јер није доказано током поступка да тужила приликом закључења споразума није слободно и озбиљно изразила своју вољу сходно члану 28. ЗОО, већ да је своју вољу да закључи споразум формирала услед притисака, претњи или принуде послодавца. Другостепени суд је закључио и да нису испуњени услови за утврђење да је тужила засновала радни однос на неодређено време. Стога је другостепени суд преиначио првостепену пресуду у том делу и одбио тужбени захтев да се поништи предметни споразум, да се тужља врати на рад и да се утврди да је засновала радни однос на неодређено време.

Према становишту Врховног суда, у конкретном случају, другостепени суд није могао, на основу утврђених чињеница у првостепеној пресуди, да донесе другачији закључак о правној ваљаности спорног споразума о престанку радног односа без заказивања расправе пред другостепеним судом и саслушања парничних странака и сведока који су саслушани у првостепеном поступку. Управо на основу исказа тужиље и саслушаних сведока је првостепени суд утврдио чињенице из којих је закључио да тужила није слободно изразила вољу приликом закључења споразума. Пропустио је суд да оцени из којих разлога би тужила пристала да закључи споразум о престанку радног односа, при утврђеним чињеницама да неће имати право на право на исплату новчане накнаде прописане одредбама члана од 66. до 77. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, као и да неће имати право на здравствено, пензијско и инвалидско осигурање које припада корисницима наведене накнаде у складу са одредбама члана 78. тог закона. Пропустио је да оцени, у том смислу, шта је онда значио исказ сведока ВВ да неће добити бољу понуду. На основу исказа тужиље и саслушаних сведока првостепени суд је утврдио чињенице везане за континуитет обима посла односно да ли је постојао повећан обим посла у спорном периоду и закључио о томе да ли су уговори о раду на одређено време закључени у складу са Законом о раду.

Пошто другостепени суд није заказао главну расправу на којој би, након извођења потребних доказа утврдио другачије чињенично стање од оног које је утврдио првостепени суд, односно другачије оценио доказе на основу којих би извео закључак о постојању чињеница које указују на то да није постојала мана воље односно да је постојао један од разлога из члана 37. Закона о раду за заснивање радног односа на одрђено време, другостепена пресуда је укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, те ће оценити да ли је, ради правилног и потпуног утврђења чињеничног стања и другачије оцене изведених доказа потребно заказати расправу пред другостепеним судом на коме би поново били изведени докази, у смислу члана 383. ЗПП, након чега ће у зависности од резултата таквог поступања поново одлучити о жалби тужене.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, а на основу одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић